

Els valors naturals del paratge de les Planasses-Salpatx

El paratge de les Planasses-Salpatx engloba els terrenys forestals que van des del port (la Clota) fins a l'Illa Mateua, delimitant-se al sud per la carretera de Riells a Montgó i pel nord amb el mar. Destaca per la presència de diversos valors naturals, alguns d'ells considerats excepcionals, fet que ha comportat que l'espai formi part de la Xarxa Natura 2000 i s'hagi inclòs dins el Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter.

Ortofotomapa espai més límits PN i XN2000.

El paratge es troba en un petit turó d'uns 60 metres d'alçada de litologia calcària que geològicament correspon a una prolongació cap al nord del massís del Montgrí. Com és característic del front del mar d'aquest massís destaca la façana litoral composta per penya-segats, cales de còdols i esculls. A l'espectacularitat morfològica se l'hi afegeix la presència d'una vegetació molt rica en diversitat d'espècies.

Hipsometria.

L'espai presenta una elevada diversitat de comunitats vegetals distribuïdes en un espai molt reduït. Moltes d'aquestes es troben actualment en procés de regeneració i d'altres en procés de degradació. Són característiques les formes que prenen moltes espècies d'arbres i arbusts en adaptar-se a les fortes condicions que imposen els agents externs, com ara el vent de tramuntana i la salinitat.

L'espai es troba orientat al nord, en direcció al golf de Roses i comprèn en la seva totalitat una extensió aproximada de 40 hectàrees. D'aquestes, unes 19,86 es troben recobertes per espècies arbòries (especialment pi blanc i, en menor mesura, pi pinyoner i pinastre) i 20,65 hectàrees per espècies arbustives i herbàcies.

Tot i trobar-se sotmès a una intensa pressió urbanística l'espai esdevé un reducte natural litoral de petites dimensions, on el paisatge vegetal manté un important interès biològic i paisatgístic, malgrat les continuades alteracions antròpiques.

Podem dividir el paratge en tres sectors: les Planasses, el Bol Roig i el turó del Salpatx.

1. El sector de les Planasses es caracteritza per ser la zona més malmesa degut al seu antic ús militar i a la construcció del port nàutic de l'Escala.
2. El sector del Bol Roig és la zona intermitja de l'espai i engloba tot el vessant oest del turó del Salpatx.
3. El sector del Salpatx inclou el turó que s'aixeca fins a 60 metres d'alçada i la cala de l'illa Mateua. El seu front litoral es caracteritza per la presència d'imponents penya-segats.

ELS VALORS GEOLÒGICS I GEOMORFOLÒGICS

L'espai és de litologia calcària i es troba en contacte amb el mar. Geològicament forma part del massís del Montgrí i la seva formació és un mantell de corriment superior format per un conjunt de sediments mesozoics o secundaris, de naturalesa carbonatada a la conca sedimentaria pirinenca, que amb l'orogènia alpina van lliscar cap al sud, aprofitant la gran plasticitat dels estrats subaflorants i posteriorment, recoberts en bona part, per materials plio-quadernaris de la conca mediterrània de l'Empordà.

Està compost per la sèrie geològica del Cretaci, amb un gruix aproximat de 1.750 metres. Aquesta està formada per una alternança de nivells margo-calcàris i bioclasts, datable de l'Albà mitjà i superior, i amb afloraments corresponents al quadernari.

Podem distingir morfològicament dues zones: la primera se situa a l'àrea de les Planasses i es caracteritza per presentar una plataforma d'erosió marina aixecada a menys de 20 metres, intercalada per cales de graves i blocs. També cal esmentar la presència de sediments eòlics provinents del golf de Roses.

La segona zona se situa a l'àrea del Bol Roig-Salpatx i correspon a una zona de pendents més pronunciats. Es caracteritza per la presència de rasclers, sediments eòlics, cales de blocs i graves, perforacions, coves, roques erosionades de base i penya-segats de menys de 20 metres (com els presents a la zona del Bol Roig) i de més de 20 metres (presents a la zona del Salpatx).

La peculiaritat de tot aquest seguit de formes morfològiques, sovint espectaculars, rau en molts casos en els fenòmens de carstificació, entre els quals destaquen les balmes